

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.319/2017/4.

A tanács tagjai: . Tallián Blanka a tanács elnöke
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna
előadó bíró

Dr. Hajdu Edit bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Dr. P. Horváth István ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:

Dr. Funtig Zoltán ügyvéd

A per tárgya: közszolgálati jogviszony jogellenes megszüntetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.21.153/2016/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
1.M.1098/2014/6.

Rendelkező rész

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.21.153/2006/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt nap alatt - 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 536.600 (ötszázharminchatezer-hatszáz) forint felülvizsgálati eljárási illeték az államot terheli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2007. december 1-jén létesített határozatlan idejű közszolgálati (köztisztviselői) jogviszonyt az alperessel személyzeti munkatárs munkakörre. A kinevezést a felek 2008. március 1-jén akként módosították, hogy az alperes a felperest megbízta a személyzeti munkatárs munkakör ellátása mellett a minőségirányítási vezető munkatársi feladatokkal is. A munkavégzés helye I.rendű alperes neve főjegyzői titkársága volt.
- [2] A felperes 2010. március 1-jén kelt munkaköri leírása szerint a főtevékenysége a hivatal ISO 9001., ISO/IEC 2701. szabványai előírásainak megfelelő irányítási rendszerekből adódó tevékenység koordinálása, az integrált irányítási rendszer működtetése, fenntartása. Ennek körében feladatát képezte a hivatalban a vonatkozó szabványok szerinti irányítási rendszerek működőképességének biztosítása, az időszakos felülvizsgálati és minősítő auditok koordinálása, a hivatal Integrált Kézikönyvének és az Információbiztonsági Szabályzatának folyamatos karbantartása és az abban foglaltak végrehajtása, az integrált irányítási eljárásokban és folyamatokban szabályozott tevékenységek figyelemmel kísérése, végrehajtásának ellenőrzése, az esetleges módosítások elvégzésének koordinálása, ellenőrzése.
- [3] 2011. december 22-én P.M. Önkormányzatának főjegyzője megküldte a II.rendű alperes neve kormány megbízottja részére a 2011. évi CLIV. törvény (MÖK tv.) alapján átadás-átvételre felajánlott alperes által foglalkoztatott köztisztviselők névsorát, amelyben a felperest is megjelölték.
- [4] 2011. december 23-án a II.rendű alperes neve kormány megbízottja megküldte P.M. Közgyűlése elnöke részére azon foglalkoztatottak listáját, akiknek a továbbfoglalkoztatásához hozzájárult. A felperest ezen nem szerepeltette.
- [5] 2011. december 30-án az alperes tájékoztatta a felperest, hogy a közszolgálati jogviszonya a MÖK tv. 2. § (1) bekezdése, valamint a 13. § (2) - (3) bekezdése alapján a törvény erejénél fogva az átadás időpontjában megszűnik, mert P.M. Kormányhivatal kormány megbízottja a foglalkoztatásához nem járult hozzá.
- [6] 2012. január 1-jétől - a felperes jogviszonya megszűnésére figyelemmel - a korábban az ő munkakörébe tartozó közérdekű adatigényléssel kapcsolatos feladatokat az alperes sajtóreferense látta el, a személyzeti munkatárs munkakörhöz kapcsolódó feladatokat V.É. vette át, minőségirányítási és információbiztonsági vezetőt az alperes nem alkalmazott.

A felperes kereseti kérelme és az alperes védekezése

- [7] A felperes többször módosított keresetében a közszolgálati jogviszonya jogellenes megszüntetésének megállapítását, és ennek

jogkövetkezményeként a Kttv. 193. § (5) bekezdése alapján 24 havi illetmény megfizetését igényelte perköltséggel együtt. Ezen felül 40 év közszolgálati jogviszonyban töltött ideje alapján neki járó 5 havi illetményének megfelelő jubileumi jutalom összegére is igényt tartott.

- [8] Elsődlegesen a jogellenesség körében hivatkozott arra, hogy a MÖK tv. 13. § (2) - (3) bekezdései 2012. január 1-jén léptek hatályba, ezért az alperes ezt megelőzően nem tájékoztathatta volna őt egy még hatálytalan jogszabályi rendelkezés alapján a közszolgálati jogviszonya megszűnéséről, és nem is szüntethette volna meg azt a jogszabályi rendelkezés hatályba lépését megelőzően. Másodlagosan a MÖK tv. 13. §-a alapján arra hivatkozott, hogy az általa ténylegesen ellátott munkakör, az abban foglalt feladatok nem tartoztak a MÖK törvény hatálya alá, mivel azok kifejezetten az alperesi hivatal működéséhez kapcsolódtak. Hangsúlyozta, hogy a jogviszony megszűnésekor 25 nap hiányzott ahhoz, hogy az öregségi nyugdíjazáshoz szükséges szolgálati időt megszerezze. Ennek érdekében saját kezdeményezésére létesített, nem az alperes közreműködésével 2012. január 1-jétől 2012. február 5-éig a P.M.I.K.J.H.F.-val humánpolitikai munkatárs munkakörre határozott idejű jogviszonyt havi 301.500 forint alapbér fejében. A felperes álláspontja szerint a jogviszony megszüntetés során az alperes intézkedése rendeltetésellenes volt, továbbá sérült az egyenlő bánásmód követelménye, mivel életkora miatt hátrányos megkülönböztetés valósult meg.
- [9] Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását, és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Állította, hogy a felperes közszolgálati jogviszonya nem megszüntetésre került, hanem a törvény erejénél fogva megszűnt a MÖK tv. 13. § (6) bekezdése alapján. Álláspontja szerint a felperesnek számos, az intézményi közalkalmazottakkal összefüggő személyügyi feladata volt, ebből következően a tevékenysége az intézményekhez is kapcsolódott.

Az első- és másodfokú ítélet

- [10] A Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M.1098/2014/6. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a felperes közszolgálati jogviszonyát a 2011. december 30-án kelt intézkedésével. Kötelezte az alperest, hogy a jogellenesség jogkövetkezményeként fizessen a felperesnek 8.944.000 forintot és perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Rögzítette, hogy a felperes munkavállalói költségkedvezményre nem jogosult, ezért illeték viselésére köteles, míg a fennmaradó illetéket az állam viseli.
- [11] Az elsőfokú bíróság a jelen peres eljárás előzményét képező 1.M.116/2012. számú ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 25. §-a alapján kezdeményezte a per eldöntése során alkalmazandó MÖK tv. 13. § (2) - (3) bekezdése egyes rendelkezései, valamint a (6) bekezdés alaptörvényellenességének megállapítását,

és ezen jogszabályi rendelkezések perben való alkalmazásának kizárását. Az Alkotmánybíróság a 2013. március 4-én kelt III/3255-8/2012. számú határozatában a fenti jogszabályi rendelkezések alaptörvényellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezést részben elutasította, más részében visszautasította.

- [12] Ezt követően az elsőfokú bíróság ítéletében utalt a MÖK tv. 1. §-ára, 2. § (1) bekezdésére, 13. § (1), (2), (3) és (6) bekezdésére, valamint a 2010. évi LVIII. tv. (Ktjv.) 6/C. § (1) bekezdésére. Hivatkozott továbbá a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. tv. (Kttv.) 226. § (1) bekezdésére, 238. §-ára, valamint a 193. § (5) bekezdésére.
- [13] A z elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy a MÖK tv. 13. § (6) bekezdését a 2011. évi CLXXXVI. tv. 17. § (1) bekezdése iktatta be, az 2011. december 28-ával lépett hatályba, és ez a rendelkezés mondta ki, hogy a közszolgálati jogviszony a törvény erejénél fogva az átadás időpontjában megszűnik. A 2011. december 30-án már hatályos fenti rendelkezés alapján jogszerűen értesítette a felperest az alperes a jogviszony megszüntetéséről.
- [14] A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként a bíróság megállapította, hogy az alperes a perben nem bizonyította, miszerint a felperes az általa ténylegesen ellátott munkaköri feladatok alapján a MÖK törvény hatálya alá tartozott volna, és azt sem, hogy az általa ellátott feladatok a kormányhivatalhoz, illetőleg azt követően az I.K.-hoz a törvény rendelkezései alapján átkerültek. Ezért a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az alperes intézkedése jogellenes volt.
- [15] Tekintettel arra, hogy a bíróság a felperes másodlagos kereseti kérelmének helyt adott, továbbá a felperes a jogellenesség jogkövetkezményeként igényelt 24 havi illetményének megfelelő átalánykártérítési követelését kifejezetten a Kttv. 193. § (5) bekezdésére alapította, - amely abban az esetben alkalmazható, ha a jogviszonyt nem az (1) bekezdésben foglalt módon szüntették meg jogellenesen -, ezért a bíróság nem vizsgálta, hogy az alperes egyébként jogszerűtlen intézkedése a fentieket megsértette-e.
- [16] A bíróság figyelembe vette, hogy amennyiben az alperes jogszerűen járt volna el, és a felperes jogviszonyát felmentéssel szüntette volna meg, úgy a felperes újabb munkavégzésre irányuló jogviszony létesítése nélkül is meg tudta volna szerezni a nyugellátásra jogosító szolgálati időt. Az pedig hogy a felperes saját erőfeszítésével sikeresen elhárította ezt az akadályt, és 25 napra munkaviszonyt létesített a P.M.I.K.-tal, a peradatok szerint nem az alperes segítő közreműködésének eredménye volt.
- [17] A bíróság a fentiek alapján 20 havi illetménynek megfelelő illetmény megfizetésére kötelezte az alperest, a 40 éves jubileumi jutalomra való igényt pedig elutasította, mivel az a jogviszony megszűnés időpontjában még nem volt esedékes.
- [18] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.21.153/2016/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette,

fellebbezett részében helybenhagyta, és az alperest perköltség fizetésére kötelezte. Rögzítette, hogy a le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli.

- [19] A másodfokú bíróság ítélete szerint a MÖK tv. 13. § (1) - (3) bekezdései és az 1. § 1. és 2. pontja, valamint az Alkotmánybíróság határozatában rögzített iránymutatás alapulvételével a konszolidáció kapcsán azok a köztisztviselők voltak felajánlhatók a kormányhivatalnak, akik az átvett intézményekhez kapcsolódó szakmai, illetve funkcionális feladatokat látták el. Ez azonban a felperes esetében nem volt megállapítható.
- [20] A felperes 2012. január 1-jével munkaszerződést kötött a P.M.I.K.-tal határozott időre, ez azonban nem volt a MÖK törvény szerinti továbbfoglalkoztatásként értelmezhető figyelemmel arra, hogy az alperes által sem vitatott peradat, miszerint a felperes mint köztisztviselő továbbfoglalkoztatásához a II.rendű alperes neve kormány megbízottja nem járult hozzá. Ennek következtében az alperes intézkedett a felperes jogviszonya törvény által történő megszűnése megállapítása iránt. Önmagában az a körülmény, hogy a felperes döntően funkcionális feladatokat látott el, nem járhat azzal a következménnyel, hogy a munkaköre a kormányhivatal részére felajánlható lett volna.
- [21] A másodfokú bíróság rámutatott arra, hogy az Alkotmánybíróság határozata alapján a 2012. évi V. tv. 13. § (5) bekezdése a jogvitában nem volt alkalmazható, ekként a jogellenesség jogkövetkezménye tekintetében a Ktv. 60. § (4) bekezdésében foglalt jogszabályi előírás volt irányadó. Az átalánykártérítés összegszerű meghatározásánál a másodfokú bíróság értékelte azt a körülményt, hogy a felperes több évtizedes folyamatos közszolgálati jogviszonya szűnt meg, a munkáltató jogellenes magatartása miatt a 40 éves jubileumi jutalmát nem kapta meg, életkoránál fogva pedig a munkaerőpiacon hátrányos helyzetű személynek minősül. Az elsőfokú bíróság a Ktv. 193. § (5) bekezdése alapján némileg eltúlzott összegben állapította meg az átalánykártérítés összegét, azonban a Ktv. 60. § (4) bekezdése szerinti 2-36 havi keretben az elsőfokú bíróság által megállapított átalánykártérítés arányos, ezért annak megváltoztatására a bíróság mérlegelése alapján nem látott lehetőséget.

Az alperes felülvizsgálati kérelme és a felperes ellenkérelme

- [22] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését, és a felperes keresetének elutasítását kérte a felperes perköltségben való marasztalása mellett. Másodlagosan az átalánykártérítés mértékének csökkentését indítványozta.

- [23] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében utalt a III/3255/2012. számú AB határozatra, valamint a MÖK törvényre, és hivatkozása szerint egyik sem tartalmaz arra vonatkozó iránymutatást, rendelkezést, hogy az átadásra „felkínált” köztisztviselő munkakörének milyen mértékben kellett az átadásra kerülő intézményhez kapcsolódnia. Ezt a mértéket az elsőfokú bíróság ítélezési gyakorlatából kitűnően 51 %-ban határozta meg, így került például elutasításra 2/3 arányban intézményi feladatokat ellátó, más személy keresete. Elfogadva ezt az arányt a másodfokú bíróság álláspontját akként lehet összefoglalni, hogy csak a teljes egészében az intézményekkel összefüggő feladatokat ellátó munkakörök felajánlhatóak.
- [24] A MÖK törvény értelmező rendelkezései között meghatározott intézményekhez kapcsolódó funkcionális feladat határait a törvényalkotó kifejezetten tágan értelmezte, hiszen például ide sorolta a „saját szervi működést szolgáló informatikai és informatikai rendszerfenntartási feladatokat”, illetőleg a kommunikációs tevékenységet is, holott ilyenek legfeljebb a megyei önkormányzatnál, illetőleg hivatalánál voltak.
- [25] Az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott, így a másodfokú eljárásban is irányadó megállapítása szerint a felperes négy éve állt az alperes alkalmazásában, több évtizedes jogviszonyt nem említenek az ítéletek. A határozat felülbírálatakor a nem fellebbezett tényállást kellett volna a másodfokú bíróságnak mérlegelés körébe vonnia. Ehhez képest ezt figyelmen kívül hagyva az áthelyezésekkel megállapítható jogviszony hosszából indult ki.
- [26] Helyesen a mérlegelés körébe vonta a másodfokú bíróság azt a körülményt, hogy a felperes 2012. január 1-jétől munkaviszonyt tudott létesíteni, mely jogviszonya a nyugdíjazásáig fennállt, azonban ezt a jogellenesség következményeinek értékelésekor kellő súllyal nem vette figyelembe. Peradat, miszerint a felperes alperestől a jogviszony megszűnésekor 8 havi végkielégítésben részesült, így ezt további 20 havi összeggel megtoldani a felperes oldalán indokolatlan előnyt, míg az alperesnél a jogsértés súlyával és következményeivel arányban nem álló, indokolatlan hátrányt jelent.
- [27] A felülvizsgálati érvelés szerint a másodfokú bíróság ítélete sérti a MÖK tv. 1. § 2. pontját, a 13. § (2) - (3) bekezdését, a Ktv. 60. § (4) bekezdését, és a Pp. 3. § (2) bekezdését, 206. § (1) bekezdését, és a 228. § (4) bekezdését.
- [28] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte az alperes perköltségben való marasztalása mellett.
- [29] Álláspontja szerint az AB határozat értelmében a bíróság vizsgálhatja, hogy a köztisztviselők közszolgálati jogviszonyának megszűnése összefüggésben áll-e a megyei intézményrendszer átadás-átvételével. Ezért vizsgálandó, hogy olyan köztisztviselők közszolgálati jogviszonya szűnt-e meg a vitatott szabályok alapján, akik a megyei önkormányzat hivatalában az átadott intézmények

fenntartói irányítása körébe tartozó szakmai vagy funkcionális feladatokat láttak el.

- [30] A MÖK törvényben alperes által kifogásolt joghézag nem értelmezhető a felperes terhére. A törvényszék az ítéletében helytállónan értékelte a MÖK tv. 1. § 1. és 2. pontját, és a 13. §-ának (1) - (3) bekezdését.
- [31] Az ítélet a jogalkotó akaratának és az AB határozatnak megfelelően azokat a munkaköröket tekintette felajánlhatónak, amelyek feladatai többnyire a fenntartott és átadásra került intézményekhez kapcsolódnak, de - ellentétben az alperes állításával - nem kizárólagosan ezen intézményekhez. Az ítélet helytállónan a MÖK törvény céljához kötötten értelmezte a törvényt, a felperes munkaköri feladatai többségében nem az alperes által fenntartott intézményekhez kapcsolódtak.
- [32] A jogerős ítélet helytállónan értékelte az átalánykártérítés összegének meghatározásakor a 32 évig fennálló jogviszonyt (ami egyébként 32 évnyi közszolgálati jogviszony), azt, hogy a felperes az alperes jogellenes eljárása folytán nem kapta meg a 40 éves jubileumi jutalmát, valamint, hogy az életkora miatt is elismerten hátrányos helyzetűként veszítette el az állását. E körben utalt a Ktv. 60. § (4) bekezdésében foglaltakra.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [33] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [34] A Pp. 275. § (2) bekezdés alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A Pp. 272. § (2) bekezdés szerint pedig a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.
- [35] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei tehát a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyt konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az erre vonatkozó jogi álláspontját részletesen kifejti, vagyis a jogszabálysértésre való hivatkozását, indokait is ismerteti. Amennyiben a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell a fent meghatározott tartalmi követelményekkel. A jogerős ítélet több rendelkezése ellen irányuló felülvizsgálati kérelem esetén annak a törvényben előírt tartalmi kellékeket kérelmenként külön-külön kell tartalmaznia, és ezek hiánytalan

meglétét is a Kúria külön-külön vizsgálja [1/2016. (II.15.) PK vélemény 4-6. pont].

- [36] A felperes a felülvizsgálati kérelmében az Alkotmánybíróság határozatát, illetve általánosságban a MÖK törvényt hívta fel annak részletes megjelölése nélkül, hogy e körben milyen jogszabálysértést panaszol. Az egyes jogszabálysértéseket igazoló jogi álláspont részletes kifejtése az egyes jogszabályhelyekre vonatkozóan elmaradt. A felülvizsgálati kérelemhez fűződő követelménynek nem felel meg, ha a fél a jogi érvelését nem a szerinte megsértett jogszabályhelyre vetítve adja elő, a jogi érvelés megtételekor a megsértett jogszabályhelyet nem jelöli meg, azokat egy helyen egyszerre sorolja fel. Ezért a Kúria a felülvizsgálati kérelemben foglaltakat érdemben nem vizsgálhatta.
- [37] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [38] Az alperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul.
- [39] Az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében a felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli.
- [40] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2018. május 2.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró